

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
«Про розвиток суднобудівної галузі в Україні»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Необхідність прийняття проекту Закону, що пропонується, полягає у перегляді державної політики України щодо суднобудування, визначенні дієвого механізму відтворення нового конкурентоспроможного вигляду суднобудівної промисловості.

Україна відіграла одну з ключових ролей у розвитку суднобудівної галузі та флоту СРСР, і отримала в спадок суднобудівний комплекс, який міг побудувати все: від авіаносця до контейнеровоза. Частина продукції, що випускалася, йшла на експорт для зарубіжних судноплавних компаній.

Конструкторські бюро та науково-дослідні інститути розробляли й впроваджували у виробництво, а суднобудівні заводи здійснювали будівництво всіх видів комерційних суден та сучасних військових кораблів, річкових, рибодобувних та рибопереробних суден, обслуговуючих (портового флоту), науково-виробничих і навчальних суден.

Сьогодні суднобудування – одне з найстаріших виробництв транспортного машинобудування, опинилось на другому плані, втративши минуле значення.

Економічний та технічний стан галузі важко назвати задовільним, при тому що суднобудування – одна зі складових частин промислового комплексу держави, що являє собою одне з потужних джерел постачання валютних надходжень та забезпечення робочими місцями багато суміжних галузей: металургії, приладобудування, машинобудування, науково-дослідні інститути, ВНЗ та ін.

Відсутність поновлення морського флоту призвела до значного зростання віку наявних суден, що, відповідно до вимог міжнародних конвенцій, різко знижує, а то й виключає можливість їх роботи на іноземні порти. Сьогодні близько 92% вантажів в українських портах перевозяться

іноземними суднами, а це, в свою чергу, призводить до занепаду власної морської індустрії та загрожує національній безпеці України.

Для відновлення конкурентоспроможності вітчизняного суднобудування, в першу чергу потрібна державна підтримка.

Впровадження та подальше поглиблення спеціалізації, кооперування та інших раціональних заходів у суднобудівництві – створення кластерів, які забезпечать підвищення ефективності виробництва при зниженні трудомісткості та собівартості суднового обладнання, устаткування і механізмів, що призведе до зниження витрат на придбання комплектуючих із-за кордону. Це дозволить організувати колективну конкурентоспроможність.

На базі функціонуючих суднобудівних підприємств розпочати створення «технопарків» з виробничого впровадження наукомістких та освоєння нафтогазових родовищ континентального шельфу, морські пороми, буксири, рятувальні судна, великотоннажні судна, а також науково-дослідні судна для проведення гідрометеорологічних досліджень і моніторингу стану навколишнього середовища

Сьогодні в усьому світі суднобудівна галузь переживає повну реорганізацію з метою впровадження нових інструментальних засобів для того, щоб стати більше конкурентоздатною. Дослідження розвитку світового ринку суднобудування за останні 25 років показує, що він почав розширюватись ще в кінці 80-х років ХХ – сторіччя з ціллю подолати економічну кризу, а за останні 10 років обсяг світового суднобудування збільшився на 50%. Більше 80% складають танкери, контейнеровози та балкери. Беззаперечними лідерами світового суднобудування є Японія та Південна Корея, на ці країни припадає більше 65% ринку.

На даний час в Україні до складу морської індустрії з 2011р. входить суднобудівний комплекс, який складається з 9 суднобудівельних та 66 судноремонтних заводів, 18 машинобудівельних підприємств, 11

приладобудівних заводів, 30 науково-дослідницьких і проектно-конструкторських закладів.

Важливу роль у виведенні галузі з кризового стану відіграють інвестиції, для залучення яких необхідно створити довгострокові, гарантовані державою, сприятливі умови. Інвестори мають отримати можливість прибутково інвестувати у перспективне виробництво. В свою чергу, суднобудівним підприємствам це дало б можливість розвитку і модернізації.

Катастрофічне зменшення тоннажу під українським прапором і значний вік суден створюють проблему створення ефективних умов реалізації інвестицій найбільш актуальною для вітчизняних судноплавних компаній і економіки держави взагалі.

Президент України, ще у квітні 2015 року, наголошував, що для забезпечення безпеки й обороноздатності України в Азово-Чорноморському регіоні необхідно в **найкоротші терміни розробити та реалізувати «Державну цільову програму розвитку кораблебудування на період до 2035 року».**

Україна, як морська держава, має всі необхідні передумови для того, аби стати одним із лідерів суднобудівної промисловості та посісти гідне місце на світовому ринку. Це насамперед – історично вигідне географічне розташування, наявність власних підприємств із добування та виготовлення сталі.

2. Цілі та завдання прийняття законопроекту

Цілі та завдання розробленого законопроекту полягають у визначенні дієвого механізму відтворення нового конкурентоспроможного вигляду суднобудівної промисловості на основі оптимізації виробничих потужностей, модернізації і технічного переозброєння, вдосконалення нормативно-правової бази з метою задоволення потреб держави та бізнесу в сучасній суднобудівній продукції, збільшенню робочих місць на підприємствах

суміжних галузей, посилення цивільної та військової безпеки України, забезпечення довгострокових інтересів держави у сфері національної безпеки та обороноздатності; активізація інвестиційної діяльності, в тому числі іноземної; створення потужного експортного потенціалу суднобудівної галузі.

3. Загальна характеристика та головні положення

Законопроектом пропонується:

- визначити критерії за якими юридичні особи – резиденти України, можуть здійснюють діяльність у галузі суднобудівної промисловості;
- тимчасово, на період з 1 січня 2019 року до 1 січня 2038 року, запровадити державну фінансову підтримку будівництва корабельних, морських, річкових суден та інших плавучих засобів і реконструкції основних виробничих фондів підприємств суднобудівної промисловості через механізм здешевлення кредитів шляхом визначення часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків, залученими суб'єктами господарювання у національній валюті;
- запровадити «Національну програму розвитку суднобудування України до 2038 року»;
- для забезпечення безпеки й обороноздатності України в Азово-Чорноморському регіоні запровадити «Державну цільову програму розвитку кораблебудування на період до 2038 року».

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Прийняття та реалізація законопроекту не потребує додаткового внесення змін до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово – економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребує додаткових витрат з державного

бюджету.

6. Прогноз соціально – економічних показників та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття законопроекту дозволить зберегти та ефективно використати виробничий, науково-технічний та експортний потенціал вітчизняного суднобудування; суттєво покращити фінансовий стан суднобудівних підприємств і соціальну обстановку в їх колективах; створити новий конкурентоспроможний вигляд суднобудівної промисловості, забезпечити досягнення цілей держави і бізнесу, пов'язаних з випуском сучасної високотехнологічної продукції.

Нова політика в галузі суднобудування забезпечить інтереси національної безпеки нашої країни, яку з повним правом у всьому світі будуть сприймати, як морську державу.

Народні депутати України

О.О. Жолобецький
(посв. №327)

Б.Ю.Козир
(посв. № 325)

Т.Д. Кремінь
(посв. № 057)

І.В. Бриченко
(посв. №047)

М.Ю. Бурбак
(посв. №402)

І.О. Єфремова
(посв. № 059)

Г.Г. Кривошея
(посв. № 064)

М.М. Хміль
(посв. № 042)

І.О. Лапін
(посв. № 237)

В.А. Корчик
(посв. № 062)

І.В. Сисоєнко
(посв. № 152)

К.В. Яриніч
(посв. № 303)

В.М.Литвин
(посв. № 269)

М.П. Курячий
(посв. № 240)

О.С. Мусій
(посв. № 322)

А.В.Немировський
(посв. № 437)

О.В.Співаковський
(посв. № 380)

А.В. Шинькович
(посв. № 380)

Р.М. Мацола
(посв. № 388)

М.В. Кобцев
(посв. № 114)